

Gobierno de Navarra
Departamento de Educación
Nafarroako Gobernua
Hezkuntza Departamentua

Escuela Oficial de Idiomas de Pamplona
Iruñeko Hizkuntza Eskola Ofiziala
Compañía 6 – 31001 Pamplona/Iruñea
Tel: 848.43.00.40 · Fax: 848.43.00.51
E-mail: eipampl@educacion.navarra.es

IHEOko BIZIKIDETZA ARAUAK

2018ko azaroaren 2koo eskola kontseiluan onetsiak

Arau hauen helburua:

*Eskola komunitateko kide guztiek dituzte elkarrekin **eskola giro onean** bizitzeko eskubidea eta beren jarrerez eta jokaeraz errazteko eginbeharra.*

Bizikidetza arau hauen helburua eskola komunitateko kide guztien eskubide eta eginbehar horiek gauzaten direla bermatzea da, ikaskuntza eta bizikidetza praktika hezkuntza prozesuaren funtsezko elementu gisa bultzaturik.

Oinarri duten legedia:

47/2010 Foru Dekretua, abuztuaren 23koa, Nafarroako Foru Komunitateko unibertsitateaz kanpoko ikastetxe publiko eta pribatu itunduetako ikasleen eskubide eta eginbeharrei eta ikastetxe horietako bizikidetzari buruzkoa.

57/2014 Foru Dekretua, uztailaren 2koa, abuztuaren 23ko 47/2010 Foru Dekretua aldatzen duena. Dekretu hori Nafarroako Foru Komunitateko unibertsitateaz kanpoko ikastetxe publiko eta pribatu itunduetako ikasleen eskubide eta eginbeharrei eta ikastetxe horietako bizikidetzari buruzkoa da.

IHEOko Barne Arautegia, 2014ko azaroaren 14an Eskola Kontseiluak ohiko bilkuran berrikusia.

IHEOko Bizikidetza plana, 2013ko azaroaren 8an Eskola Kontseiluak ohiko bilkuran berrikusia.

Printzipio orokorrak:

Arau hauek hezkuntza ekintzaren esparruan txertatzen dira. Hezkuntza prozesuaren hobekuntzan laguntzea dute **xede** eta prebentzioa zigorra baino hobea den uste sendoa dute abiapuntu.

Zuzendariak eginkizun hauek ditu besteak beste:

- Ikastetxeko bizikidetza hobetu, horri dagozkion arauak betetzen direla bermatu eta ikastetxeko antolakuntza eta funtzionamendu arauen eta, antolamenduaren aurreikuspenen arabera, egoki diren diziplina neurriak hartzea.
- Eskola komunitateko kide guztien eskubide eta eginbeharrek gauzaten direla bermatzea eta hori hezkuntza proiektuaren helburuak betetzera bideratzea.

Irakasle guztiek eta irakasle ez diren **langile guztiek** dute, nor bere eginkizun eta eskumenen esparruan, ikastetxeko eta horrekin erlazionaturiko zerbitzuetako ordena eta diziplinaren ardura.

Bizikidetza arau hauen helburuekin bat, **neurri zuzentzaileak** ikastetxerako onura sozialeko jardueraren bat edukitzen saiatuko dira.

Zehapen horien aplikazioko mailakitzeak hurrengo irizpideak izanen ditu kontuan kasu bakoitzean:

- a) Ukituriko ikasleen pertsona, familia eta gizarte egoerak eta adina.
- b) Zehapenak eragin duen jokaera edo egintzarekin duen proportzionaltasuna.
- c) Ukituriko eta gainerako ikasleen hezkuntza prozesuaren hobekuntzan zehapenak izanen dituen ondorioak.
- d) Zehatzen den jardunak ikastetxearen bizitzan duen eragin objektiboa.
- e) Zehatzen diren jardunen errepikapena edo haietan berriz ere erortzea.

Bizikidetza arauen aurkako jokaerak prebenitzea helburu, bizikidetza arau hauek eta Bizikidetza Plana argitaratuko dira, indarreko araudiaren arabera eguneratuak izan ondoren, ikastetxearen web orrialdean eta, bai Intersailan bai idazkaritzan, kopia bat egonen da haien kontsultarako.

Bitartekaritza:

Eskola bitartekaritza gatazkek hirugarren pertsona batek esku hartuz konpontzeko metodoa da, horren helburua alderdiei haiek berek akordio gogobetegarria lortzen laguntzea izanik.

Ikastetxeko **zuzendariak** zuzenean esku hartzeko ahalmena du, hezkuntza komunitateko kideen artean sortzen diren gatazketan arbitraje eta bitartekaritza eginkizunak gauzatzeko. Bestalde, eginkizun hori teknikoki gaituriko pertsona baten esku uzten ahal dio.

Bitartekaritza prozesua **prebentziozko estrategia** gisa erabil daiteke eskola komunitateko kideen arteko gatazken kudeaketan, azken horiek ikastetxeko bizikidetzarako jokaera arinki edo larriki kaltegarritzat tipifikaturik egon ala ez.

Bitartekaritza **ordaina emateko edo adiskidetze estrategia** gisa eskain daiteke, neurri zuzentzaile bat edo zehapen bat aplikatu ondoren, pertsonen artean konfiantza lehengoratzeko eta gerta daitezkeen antzeko egoeretan erantzun elementu berriak emateko.

Hutsegiteen tipologia

1. Ikastetxeko bizikidetzarako jokaera kaltegarriak: hutsegite arinak

1.1. Tipifikazioa

Hurrengo hauek jotzen dira ikastetxeko bizikidetzaren aurkako jokaeratzat:

- a) **Eskolako** jardueren gauzatzea **asaldatzen** duten egintzak.
- b) Ikaskideek ikasteko duten eskubidea gauzatzea **galaraz edo oztopa** dezaketen jokaerak.
- c) Hezkuntza komunitateko beste kideenganako **tratu ez-zuzena** eta begirunerik gabea.
- d) Ikastetxeko instalazio, material edo dokumentuetan edo hezkuntza komunitateko beste kideen ondasunetan **kalte txikiak** eragitea.
- e) Ikastetxeko materialaren eta horniduren **erabilera desegokia**.
- f) Ikastetxeko edozein eremutan **erretzea**, ate ondoko kanpoaldea eta sarbideak barne.
- g) Ikastetxeko **instalazioak eta ekipamendu informatikoa** erabiltzeko **arauak ez betetzea**.
- h) **Ikastetxeko zerbitzuak** (Baliabideen aretoa, Ikasleen eremua, Moodle-a...) erabiltzeko **arauak ez betetzea**.
- i) Jarduna normal gauzatzea asaldatzen duen **beste edozein oker**, ikastetxeko bizikidetzarako jokaera larriki kaltegarria ez bada.

1.2. Neurri zuzentzaileak

- a) Ahoz kargu hartzea: ahozko abisua egitea edo ikaslearen hutsegitea den jokaeraz ohartaraztea. Ahal den neurrian, pribatua izan dadin ahalegina egingen da.
- b) Klasetik kanporatzea: ikasleak, berari ahoz kargu hartu ondoren, ikasgelan duen jarrera zuzentzen ez badu, klasetik kanporatua izaten ahalko da.

1.3. Nork aplikatuko dituen

Bizikidetzaren aurkako jokaerak ikasgelan izaten badira, dagokion irakaslea saiaturiko da lehenik jokabidea zuzentzen.

Arazoa irakasleak zuzendu ezin izan badu, horrek ikastetxeko zuzendaritza taldeari helaraziko dio kasua.

Kasu horietan neurri zuzentzailea edo zehapena ezartzeko **organo eskuduna** ikastetxeko zuzendaria izanen da, edo, horrek eskuordetuta, ikasketaburua.

Bizikidetzaren aurkako jokaerak **ikasgelatik kanpo** izaten badira, ikastetxeko edozein langilek hartzen ahalko du kargu ahoz eta, horrek espero zen zuzentze ondorioa ez badu, ikastetxeko zuzendariarengana joko da, edo, hori ez badago, momentu horretan guardia egiten ari den zuzendaritza taldekidearengana.

2. Ikastetxeko bizikidetzarako jokaera larriki kaltegarriak: hutsegite larriak

2.1. Tipifikazioa

Jokaera hauek jotzen dira ikastetxeko bizikidetzaren aurkako hutsegite larriki kaltegarritzat:

- a) Hezkuntza komunitateko edozein kideren aurkako **eraso fisikoa**.
- b) Hezkuntza komunitateko edozein kideren aurkako **irain eta ofentsak**.
- c) Ikastetxeko langileek larrialdi kasuan edo larrialdi simulakro kasuan emaniko jarraibideak **ez betetzea**.
- d) **Laidoak, jazarpena, esetsaldiak, umiliazioak**, bereziki sexu, arraza edo xenofobia osagarriarik badute.
- e) Hezkuntza komunitateko edozein kideren aurkako **mehatxuak edo hertsapenak**.
- f) Norbait irakaskuntza jarduneko ekitaldietan **iruzurrez ordezte**a.
- g) **Dokumentu akademikoak faltsutu, kopiatu, lapurtzea**.
- h) **Azterketa batean kopiatzea**.
- i) **Instalazioen narriadura larria** egitea, edo baliabide materialetan edo dokumentuetan, edo besteen ondasunetan.
- j) Ikastetxeko **edozein baliabide material** edo dokumentu, edo besteen ondasunetan, **ostea**.
- k) **Gobernu organoen** ordezkarien **edo zuzendaritza taldearen aurka** hitzezko edo egitezko **jokaera erasokorrak**.
- l) **Intimitatearen aurkako erasoak**, hezkuntza komunitateko edozein kideren irudia grabatu eta baimendu gabeko edozein erreproduzio bidetatik zabaltzea.
- m) Ikasturte berean bizikidetzara arauen aurkako jokaerak **errepikatzea**.
- n) Jarduerak normalki gauzatzea galaraztera zuzenki bideraturiko **beste edozein egintza**.
- o) Ezarririko zuzenketak **ez betetzea**.

Neurri zuzentzaileak

Diziplina neurriak, hartuz gero, honako hauek izaten ahalko dira:

- a) Kostu ekonomikoak bere gain hartzea. Ikastetxeko instalazioetan eta materialean edo eskola komunitateko beste kideen ondasunei eraginiko kaltea konpontzeko kostuen ordainketa.
- b) Eskolara joateko eskubidea etetea. Ikastetxera edo eskola zehatz batzuetara joateko eskubidea etetea, **hogei eskola egunetarako gehienez ere**, horrek berarekin etengabeko ebaluaziorako eskubidearen galera ekarri gabe, eta ikasleak ikastetxetik kanpo lan zehatz batzuk egiteko izan dezakeen betekizunari utzi gabe. Irakasleak ikasleari ikastetxera ez joateko egunetan egin beharko dituen jardueren lan plana ematen ahalko dio eta segimendu eta kontrol erak finkatuko ditu etengabeko ebaluaziorako eskubidea bermatzeko.
- c) Deialdi horretako proba guztiak baliogabetzea. Inork azterketa batean kopiatu balu.
- d) Behin betiko desgaitzea. Ikasketak hutsegitea egin dueneko ikastetxean egiteko behin betiko desgaitzea.

2.3. Nork aplikatuko dituen

Ikastetxeko bizikidetzarako hutsegite larriki kaltegarriak diren jokaerak dagozkien prozedura izapidetu ondoren soilik zehatzen ahalko dira. Prozedura ofizios hasiko da, ikastetxeko zuzendariaren erabakiaren bidez, bere ekimenez edo eskola komunitateko edozein kideren ekimenez, gertaerak ezagutu eta bi eskola egunera gehienez ere. Espedientearen instrukzioa egitea ikastetxeko zuzendaritzak izendaturiko irakasle bati dagokio.

2.4. Jaarraitu beharreko prozedura (espediente)

Espedientearen instrukzioa egitea ikastetxeko zuzendaritzak izendaturiko irakasle bati dagokio. Espedientean gertaerak eta tartean dagoen ikasleriaren erantzukizuna finkatuko dira eta zehapena proposatuko da, baita, egokia bada, ikastetxerako onura sozialeko jarduerak eta, behar denean, kalteen edo zigortzen den jardunak ustekabearen ukiturik geratu diren materialen konponketa edo lehengoratzearen zenbatekoa ere.

Espedientearen hasieraren berri ikastetxeko zuzendaritzak emanen dio ikasleari. Egokitzat jotzen diren beste instrukzio jardunak alde batera utzi gabe, behin betiko ebazpen proposamena egin aurretik, espedientearen instruktoreak ikasleria ukituari entzun behar dio eta espediente osoa behin-behineko ebazpen proposameneraino ikustera eman behar dio, espedientean finkatzen eta proposatzen denarekin bere adostasuna agertu edo alegazioak egin ahal izateko. Espediente ikusteko izapidea -zeinen gauzatu izana idatzirik jasota geratu behar baita- egiteko epea bost eskola eguneko da eta alegazioak egiteko epea beste bost eskola egun gehiagokoa da.

Ukituriko ikasleen edo ikastetxeko gainerako ikasleen hezkuntzan kalte handiagoak saiheste arren, ikastetxeko zuzendaritzak, espediente bat hastean, eskolara joatearen behin-behineko etendura aplika dezake salbuespenez, **hiru eskola egunerako gutxienez eta 20 eskola egunera gehienez ere luza daitekeena**. Etendura espedienteari hasiera eman dion zuzendaritzaren ebazpenean jasota geratu behar da eta horrek ikastetxera ez joatea ekar dezake berarekin.

Ikastetxeko zuzendaritzak espedientea ebatzita, eta ukituriko ikasleek eskatuta, eskola kontseiluak aplikatu den zehapena azter dezake, errekurso edo erreklamazio egokiak dagozkien lurralde zerbitzuetan aurkeztea galarazi gabe. Dena den, ikastetxeko zuzendaritzak aldian-aldian eskola kontseiluari eman behar dio ebatzi diren espedienteen berri. Artikulu honetan aipatzen diren hutsegite eta zehapenek egiten eta ezartzen direnetik, hurrenez hurren, hiru hilabetera preskribatzen dute.

Ikasleak, bizikidetzarako hutsegite larriki kaltegarriak ustez egin izana dela eta, horiek egin izana berehala aitortu eta dagozkien zehapena onartzen badu, zuzendaritzak zuzenean ezarri eta aplikatuko du zehapena. Hala ere, eginiko hutsegitea ikasleak aitortu duela eta zehapena onartu duela idatziz jasota geratu behar da.

Azken xedapenak

LEHENA. Adingabekoen kasuan, gurasoei edo legezko tutoreei ere emanen zaie informazioa eta haien prozeduran sartuak izanen dira.

BIGARRENA. Bizikidetzara arau hauetan aldaketak egitea beharrezkotzat jotzen denean, aldaketa proposamenak zuzendaritza taldeak, klaustroak, Eskola Kontseiluan ordezkatuak diren beste sektoreetako edozeinek edo organo horren heren batek egin ditzakete. Proposamena aurkeztuta, zuzendariak zehaztuko du Eskola Kontseiluko kide guztiek azter dezaten hilabeteko epea, gutxienez ere. Aldaketa proposamena ikasturtearen lehen hiruhilekoan onesten ahalko du kontseilu horrek.

HIRUGARRENA. Bizikidetzara arau hauek 2015-2016 ikasturtetik aurrera dira aplikagarriak Iruñeko HEOn, baldin eta goragoko lerrun bateko xedapenak urratzen ez badituzte, eta haien indarraldiak iraunen du bere zenbait artikuluren salaketa zehatzik egiten ez bada edo aldaketarik egiten ez bazaio.